

Finansdepartementet
Finansmarkedsavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Vår dato 04.01.2012
Deres dato 24.10.2011
Vår referanse IS
Deres referanse 09/5026 AaN

HØRING - UTKAST LOVREGLER TIL GJENNOMFØRING AV SOLVENS II

Det vises til Finansdepartementets høringsbrev 24. oktober 2011 om gjennomføringen av EUs nye soliditetsregelverk for forsikringsselskaper ("Solvens II") i norsk rett. I sitt høringsbrev ber Finansdepartementet særlig om merknader til det materielle innholdet i høringsnotatet til Finanstilsynet. Energi Norge er ikke oppført som høringsinstans i saken, men vi ønsker likevel å komme med et innspill knyttet til livsforsikringsselskapers adgang til å investere i infrastruktur.

1. Innledning

Energi Norge representerer ca 270 bedrifter som produserer, transporterer og selger strøm. Medlemsbedriftene står for 99 prosent av kraftproduksjonen og dekker 90 prosent av nettkundene i Norge.

For den bransjen vi representerer, med store investeringsutfordringer, er det viktig å sikre tilgang på kapital fra ulike kilder – vi mener livsforsikringsselskapene vil kunne ha en sentral betydning. Vårt hovedpoeng er at gjennomføring av Solvens II i tråd med Finanstilsynets forslag, vil legge til rette for at norske livsforsikringsselskaper kan øke sine investeringer knyttet til nettvirksomhet. Vi støtter Finanstilsynets vurderinger og forslag til gjennomføring på dette punktet.

I det følgende vil vi kort gjøre rede for enkelte rettslige forhold knyttet til investeringer i nettvirksomhet etter gjeldende og nye regler, før vi går nærmere gjennom hvorfor investeringer i nettvirksomhet er særlig godt egnet for norske livsforsikringsselskaper.

2. Enkelte rettslige forhold

2.1 Gjeldende restriksjoner på investeringer i nettvirksomhet mv.

Etter dagens regelverk foreligger flere begrensninger på livsforsikringsselskapenes investeringer i nettvirksomhet:

- For å redusere livsforsikringsselskapenes risiko forbyr forsikringsvirksomhetsloven livsforsikringsselskaper å ha større eierandeler i selskaper som driver "forsikringsfremmed

virksomhet” enn 15 %. Finansdepartementet har i den såkalte ”TrønderEnergi-saken”¹ konkludert med at nettvirksomhet må anses som forsikringsfremmed virksomhet, til tross for at investeringen etter Finansdepartementets syn var egnet til å generere en langsiktig, stabil og forutsigbar avkastning. Virksomhetsbegrensningene gjelder tilsvarende for foretak hvor livsforsikringsselskaper eier mer enn 15 % av aksjene dersom aksjeposten skal plasseres i selskapets kollektivportefølje. Kommunal Landspensjonskasse ble på grunn av disse virksomhetsbegrensningsreglene nektet å kjøpe 35 % av aksjene i TrønderEnergi Nett AS og kun gitt tillatelse til å kjøpe 15 %.

- Etter praksis anses det å ta opp lån for å være forsikringsfremmed virksomhet. Dette innebærer at livsforsikringsselskaper etter gjeldende regelverk ikke har adgang til å ha større eierandel enn 15 % i selskaper som har lån utover ordinær driftskreditt.
- Det gjelder i tillegg en rekke spesifikke begrensninger på infrastrukturinvesteringer i kapitalforvaltningsforskriften, blant annet er det kun åpnet for at aksjer i infrastrukturforetak kan utgjøre inntil 5 % av livsforsikringsselskapets forsikringstekniske avsetninger.

2.2 Konsekvenser av Solvens II for investeringer i nettvirksomhet mv.

I tråd med Finanstilsynets høringsnotat, forventer vi at gjennomføringen av Solvens II i norsk rett vil medføre betydelige endringer i gjeldende restriksjoner for investeringer i nettvirksomhet mv. Dette skyldes følgende forhold:

- De nye kapitalkravene i Solvens II vil få konsekvenser for livsforsikringsselskapenes økonomiske evne til å investere i nettvirksomhet, avhengig av det enkeltes selskap kapitalsituasjon og den endelige utformingen av disse reglene i EU.
- Finanstilsynet viser til at dagens begrensninger på å eie mer enn 15 % av aksjene i selskaper som anses å drive forsikringsfremmed virksomhet vil bortfalle, siden denne type restriksjoner på kapitalforvaltningen er uttømmende regulert i Solvens II. Det vil i tråd med dette heller ikke være forbudt å eie mer enn 15 % av aksjene i et selskap som driver nettvirksomhet eller et selskap som er lånefinansiert. Vi slutter oss til Finanstilsynets uttalelser om dette.
- I følge Finanstilsynet vil kapitalforvaltningsforskriftens kvantitative regler måtte oppheves for livsforsikringsselskaper, siden slike forhold er ivaretatt gjennom de nye kapitalkravene. Vi slutter oss til Finanstilsynets uttalelser om dette.

Solvens II er fullharmoniseringsdirektiv. Det betyr at det ikke er tillatt å innføre eller opprettholde norske regler som går lenger enn det som følger av direktivets regler, på områder som faller innenfor direktivets saklige virkeområde.

Samlet sett vil derfor Solvens II å legge til rette for at livsforsikringsselskapene kan øke sine investeringer i nettvirksomhet.

¹ Avgjørelse datert 7. november 2011

3. Egenskaper ved investeringer i norsk nettvirksomhet

Etter vår vurderinger vil den økte fleksibiliteten til å investere i nettvirksomhet virke positivt for norske livsforsikringsselskaper. Slike investeringer er egnet til å gi langsiktig, stabil og forutsigbar avkastning i norske kroner, noe som korresponderer godt med livsforsikringsselskapenes langsiktige forpliktelser i norske kroner overfor sine forsikringskunder.

Investeringer i nettvirksomhet har slike positive egenskaper, blant annet fordi:

- nettvirksomheten er regulert av myndighetene (gjennom NVEs inntektsrammeregulering),
- investeringene gir en langsiktig og stabil avkastning (garantert minimumsavkastning),
- nettselskapene har en diversifisert kundeportefølje med lav motpartsrisiko og jevn kontantstrøm.

Samtidig har norske energiselskaper et betydelig investeringsbehov som følge av bl.a. omfattende planer om utbygging av nett. Samfunnets økende behov for elektrisk kraft og forsyningsikkerhet, økende utbygging av småkraft og vindkraft og teknologisk opprusting for å redusere energitap gjør at nettinvesteringene vil komme opp i anslagsvis 70 MIA over de neste 10 årene. Investeringsbehovet er også en konsekvens av internasjonale forpliktelser, bl.a fornybardirektivet, som medfører omfattende investeringer innenfor både fornybar kraftproduksjon og nettanlegg.

4. Konklusjon

Etter vår vurdering er det viktig og riktig at det nå legges opp til en rask og direktivkonform gjennomføring av Solvens II i norsk rett.

Energi Norge stiller gjerne på møte med Finansdepartementet for å gjøre nærmere rede for sine vurderinger i saken.

Med vennlig hilsen

Energi Norge

Einar Westre

Direktør

Ingvar Solberg
Næringspolitisk rådgiver